

Světový realismus – pracovní list

Rozlište, co platí pro realismus a co pro romantismus:

	Realismus	romantismus
1. Patří sem i směr, který na hrdiny aplikuje teorii dědičnosti.		
2. Snaha zachytit pravdivý obraz skutečnosti.		
3. Obliba lyricko-epických skladeb.		
4. Hrdina je osamělý, jeho minulost je záhadná.		
5. Děj se odehrává v tajuplném až hrůzostrašném prostředí (temné lesy, hrady ...)		
6. Staví se hlavně „užité“ věci (mosty, haly).		
7. Hrdina je odrazem společnosti, ve které žije.		
8. Literární hrdina se vyvíjí, autor není účasten děje.		
9. Hrdina touží po lásce, ale ví, že skutečnou lásku nenajde.		
10. Tvoří protiklad proti klasicismu.		
11. Rozvíjí se v 2. pol. 19. století.		

Ve kterých dílech vystupují následující postavy?

Evžen Rastignac
 Eugénie Grandetová
 Pan Hyde
 Darrell Standing –
 Dlouhý John Silver –
 klempíř Coupeau -

Uveďte autory (ruské autory si dohledejte na internetu, v testu ale nebudou):

Ztracené iluze	Anna Karenina
Nana	Zločin a trest
Kulička	Racek
Otec Goriot	Oliver Twist
Revizor	Dobrodružství Toma Sawyera

O kterém autorovi je řeč? Doplňte chybějící informace...

A) ..... je autorem několika rozsáhlejších próz, napsal i román, ale těžištěm jeho díla zůstávají povídky. Napsal jich několik set a zaměřuje se v nich jak na vztahy mezi lidmi (sobeckost, nedostatek zodpovědnosti, obětování cizích životů ve svůj vlastní prospěch...), tak i na různé stavy lidské mysli, zejména na pokraji šílenství. Napsal také román zabývající se lidským pokrytectvím, jehož hlavní hrdinkou je prostitutka, která se ale chová mravněji než spořádaní občané. Napište název tohoto díla: _____

B) Jedná se o autora, jenž stojí na pomezí mezi romantismem a realismem, což se v jeho románech projevuje tendencí k dobrým koncům. Jeho hrdiny bývají zejména děti s těžkým osudem, což je výrazně autobiografický rys. Autor se jmenuje ..... Napište 2 jeho romány s uvedeným námětem: _____

C) Tento autor od mládí žil dobrodružným životem. Byl námořníkem, zlatokopem, členem pobřežní rybářské hlídky i pirátským lovcem ústřic. Procestoval celé Spojené státy americké jako tulák. V době zlaté horečky se vydal na Aljašku, kde sice nezbohatl, ale později využil zkušeností ze severu ve svých povídkách a knihách (uveď alespoň dvě) .....
Tento autor zemřel v bídě a ke smrti přispěl i alkoholismus, jmenoval se:.....

Doplňte věty podle smyslu:

Realisté věřili, že duševní život člověka, jeho chování a jednání je výsledkem (je určeno) .....
..... Tento determinismus (určení), předurčení člověka vystupňoval ještě více tzv. .... Pesimismus a bezvýchodnost děl psaných v duchu tohoto směru je dán přesvědčením, že člověk a jeho osud jsou určeny.....

Doplňte autora následujících ukázek, název díla a vynechané informace. Odpovězte na doplňující otázky:

A) Vskutku, její láska každým dnem rostla z odporu k manželovi. Čím více se ..... oddávala jednomu, tím více se jí hnusil druhý. Nikdy se jí nezdál Karel tak protivný, jeho prsty tak toporné, duch těžkopádný, jeho způsoby tak hrubé, jako když se vrátila z dostaveníčka s Rudolfem. Tu, ačkoliv dělala ženu a počestnou manželku, celá jen hořela, když pomyslila na onu hlavu, jejíž černé vlasy spadaly jednou kadeří na osmahlé čelo. ...svou rozmarností, jak byla jednou blouznivá a veselá, tlachavá a zamlklá, vzrušená a bezstarostná, rozněcovala v něm tisíce touhy, budila pudy nebo vzpomínky, milenka všech románů a hrdinka všech dramát...

AUTOR –
DÍLO –

- Jaký je životní sen hlavní hrdinky?*
- Čím je formován její názor na život/svět?*

B) Na jedné straně hloupá, zbytečná, nicotná, zlá a nemocná bába, nikomu nepotřebná, spíš naopak, všem škodlivá, která sama neví, proč žije, a která zítra stejně umře sama od sebe. ... na druhé straně mladé, čerstvé síly, přicházejí nazmar bez jakékoliv podpory, a to po celých tisících a všude! Sta a tisíce dobrých záměrů, jež by bylo možno uskutečnit za stařeniny peníze... Zabij ji a vezmi si její peníze, abys s její pomocí jednou mohl zasvětit svůj život službě lidstvu a společnosti...

AUTOR –
DÍLO –

- Doplňte jméno postavy, která promlouvá v ukázce.*

C) .....zůstala sama, tvář ve světle svíčky civěla do vzduchu. Žvaneček mršiny, hromádka vlhkého mazu a krve, lopatka zkaženého masa vržená na podušku. Neštovice se rozlezly po celém obličejí, puchýř vedle puchýře; zbledlé a sedlé připomínaly bláto, jako by se už rozpadaly v prach a popel na té beztvaré kaši, v níž už zanikly všechny rysy. Levé oko úplně utonulo v rozteklém hnisu; pravé, pootevřené se propadávalo jako černá a nečistá díra. Zhnisaný nos ještě mokval. Načervenalá strupovina běžela od jedné tváře k ústům a povytáhla jejich koutek v strašlivý škleb.

AUTOR –
DÍLO –

a. Jaký směr ukázka reprezentuje?

b. Jak potvrzuje jeho základní myšlenku? Dolož na ukázce. Na co navazuje?

D) „Tam!“ řekla si a dívala se na stín vozů, na písek, smíchaný s uhlím, jímž byly posypány pražce, „tam, právě doprostřed a potrestám je a zbavím se všech a sebe...“ Chtěla se vrhnout pod první vůz, jenž se ocitl středem proti ní; ale červená kabelka, již začala stahovat z ruky, ji zadržela a bylo již pozdě; střed již přešel. Musila čekat na následující vůz. Zmocnil se jí pocit, podobný onomu, který cítila, když se při koupání chystala skočit do vody a pokřižovala se. Ale nespouštěla oči z kol příjíždějícího druhého vozu. A právě v tu chvíli, kdy přijel k ní střed mezi koly, odhodila červenou kabelku, skrčila hlavu mezi ramena a vrhla se pod vůz na ruce a lehkým pohybem, jako by chtěla ihned vstát, odskočit; ale cosi ohromného, neúprosného udeřilo ji do hlavy a vleklo za záda...

AUTOR –

DÍLO –

a. Co přesně ukázka popisuje?

b. Proč se hrdinka rozhodla k takovému činu?

Druhá část úkolu

Hodnocení prezentace v loomu, můžete se rozepsat:

Pečlivost:

Srozumitelnost:

Propracovanost prezentace:

Schopnost zaujmout:

Další vlastní kritéria:

Použitá literatura (náповěda):

Dostojevskij, F. M.: Zločin a Trest

Flaubert, G.: Paní Bovaryová

Tolstoj, L. N.: Anna Karenina

Zola, E.: Nana